

ቍዴኩ

ከኢዃያር የሚያዘው 1997 ዓ.ም (April 2007) ዕንጂ:

ከደብዳቤው ዓይነ ...

ይደረሰ ሊቀርቡ አዘጋጅቶ:

ቍኑ ሁሉ ተወካይ ወደ ጽሑፍ ምክትና ትቀተላለች የሚል ተስፋ እለኝ፡ ከቀርየ አገልግሎት፡ በተለይ በእሁኑ ገዢ ምክትና ሁሉ ተፈፀመው በጥሞ አስፈላጊ ነው፡፡ በተለይ በእሁኑ ገዢ የለመድባቸው ትግልን ትተወ ለመጨመር የወያኑ የሚጠቧ እያለ ዓግጣ ለማንኛውም ለማተረምበት እየጠሩ ዓይነው በጊዜ ተደርጓል፡፡

ዶግና አየላ

ህግበር/ዚርመን

አቀርቡ፡- ወደ ያምሳ፡፡ በመልካም እንደበት “አቀርየ አገልግሎት” ማለት ተና ማጠረታቸው የድክመታቸውን ማደረግ ሆኖን፡፡ በዚ ከማለት ትቀተቡን፡ “አይሁን!” እንቀጥል እንደበት፡፡ ... ለለምና ይጠበቅና ከጊዜው ያንብ፡፡

..... // / .....

**የእና መለሰ በድን በሥልጣን እንደት እስከን
ለመቆየት ችል? ለመለውጥ መፍትሬው ምንድን ነው?**

ይ/ር መርቁ አበበ

እንደሚታወቁው ሁሉ በግንባቱ 7/ 1997 ዓም በዘረፅ የሚቀበለ የእና መለሰ መንግሥት በእትወቻ እና በግንባቱ ሁኔታ ተተናቸል፡፡ ሆኖም ይህ የአገልግሎት ምክት በዚህ መንግሥት ተቀብያናት እለጥናው፡፡ በዚህ የአገልግሎት ምክት ከግንባቡ በማስተባበት፡ የሚጠቧው አስተኛ በሆነት ተቋሙኗ ድርጅቶች ሰሚነት አማራዊ የመደራደሪያ ነጥቦች ቁርበው ጉዳይ በሌላ መንገድ በስላም እንዲያልቁ ተዋናው እብር፡፡ የእና መለሰ መንግሥት የገኘ እንደገኘ ይህንንም እልቀበልም በማለት ውድም ከፈጸመው ስህተት ትምህርት ወሰድ እምባገኘንትን ለደበበለው ችልል፡፡ በዚህ ሁኔታ ተቋሙበት ለመለውጥን እስከና ለመቆየት ችልል፡፡

ለመሆኑ ምን አይነት ለደዚቻቸውን እየተጠቀሙ ነው ይህ ማለት መንግሥት እስከና በስልጣን ለቁል የሚለቸው? ለሚጠቀምበቸው ለዚቻቸው የመቆቀማቸው ወይም የሚፈረኝ መንገድ አለ? በሥልጣን ለመቆየት ይህ መንግሥት ከሚያደርጋቸው ተረቶች በተጨማሪ ተቋሙዎች ይህንን ለለምቁቁም ወይም በቀሳሉ ለማረመድ ምን አይነት ድከመት ያሳያለ? የሚጠበቅበቸውን ባንቃት እያተወጠ ነው? ከላይ እንደተጠቀሙ ለነዚህ ቤቶች መለሰ ለማግኘት መቀበሩ አገበበ ለሚያሳይ ትግል በቁጥር ለሆነ ይቻላል፡፡

1) የእና መለሰ በድን የሚያደርግው፡-

ቀተሉ የተመለከተ በሥልጣን ገዢ ያለው መንግሥት በዚህ ለመቆየት በሌሎ የሚጠቀምበቸው የነፃከያዎች ዓይነው በዚ እንጂታለሁ፡፡

1ኛ) አገበበን መከተል፡- በስተት ያለበት አገበበ እንደገልጻ በመሆኑ መንግሥት የሚያደርጋበትን በይከ እንዳይከላከል ወይም እንዳይከሰና ለማድረግ በተለያዩ መንገድ በመነጣል ያዘዝማል፡፡ በዚህ መሠረት የከተማለ መግዛትን የአስተዳደር መመሪያ ይከሂዳል፡፡ ከሚከተማልበቸው መንገድ መከተል የሚከተሉት ነልተወ የሚታረ ዓይነው፡፡ ..... መለመን መልካከት ከቀርየን አማካተው ያንብ፡-

..... // / .....

ՀԱՅ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ

የተከበረቻው እንዲወቻቸውን በላይ ተጠብቀት የገበያው ይህ ተከታታይ ከገባ ካማግባር በላይ ገዢ
በለካምናት በመከተሉ ይቅርታ እያወጥዋን፣ የታሪክን ተከታታይነት ለመጨበጥ ያለፈውን እናም ማጥናዕስ ማስፈልገንን ማስታወሻ
እናሽልን፡፡ በመጠኑ የተ ልዩ እንደሆኖበት ለማስታወሻ ይሁል፡ የገዢ ለደርግ መርዓት ባለሥልጣን ከነበረና እራም ባለሥልጣን ሆኖ
ከሚግባርና ደንብነት ትወወችቸው ወር ፍምርወልድ የተቋረጋሙ ቅርቡ እንዳሁ ነበር ቅጥሎ የገበያው፡-
እኔ በማም ማለያ ለው እና፡፡ የምናገዢ እንደመማልኝ ነው፡፡ ተያቄህና መልኩ እናና እና፡፡ “ገዢና-ቃውን ለመርከት
እና በፌርማ የው-ቃቻል?” ለላ መየቻ-ቃቻው፡፡ “አገው-ቃቻው፡፡ የደርግ አሳላ አይደለሁም እናኝ?” ለላ መየቻ፡፡ “የደርግ ማስታወቂያ
ከሚቁ አሳላ ነበር” አልኩ-ቃው፡፡ መሳታት-ቃውን እየተረዳ ለመጠኑ ተከላከለ መሆን ፍመሩ፡፡ “በሆናም ለየነት የለውም ተጠረቀ ነው”
በማለት ዓመዶው፡፡ ለለም እነ ገዢ በከፍል መስተኛ ነበር፡፡ እናም ለሰነዱ የተዘረጋጀ እናና ሲጠበኩ ተቀምጥሁ፡፡ እንዲያው ለመሸረ
ከመቀመቻቸው ለኩሳ እናም ከመቀመቻቸው ለደግ በማለት ለአገው-ቃቻው” በማለት እናና እናደገኝ ከፈጻዎ፡፡ “በደር እና አጠለሁ” አል-ቁ
እናና እየፈጻዎ፡፡ “የበለው በንተቃውች ይቻላ” አልኩ-ቃው፡፡ “ቃነት-በኩሉ” አሉ እናደገኝ በቀጥ፡፡ “እና እና እናደለሁም” አል-ከ
ናና በርሱ ጉራ ተስቶ፡፡ እሁንም እና ጉራ እና፡፡ መስተኛ መስተኛ እናዘረግም፡፡ ተ-ቃው ጉዢው፡ ወጪም፡ ተ-ቃው ጉዢው ተ-ቃው መል
ሸሰነ በቀርቡ ይፈጻቸል፡፡

“እኔ ለወቻ እንደታወሻ የሚያደርግ የሥራ ደርሻ አልነበረም፡ እንዳንት ጭብ-ሁ ለው-ተመማሪ እንዳንት በታወሻ የሚዘዋል፡ ለመሆኑ በደረሰ በዚህ የሚለውን የሚከተሉ የሚለውን ነው፡፡” የሚል ነበር፡፡ ቅዱስ አነዱ፡፡ መልካም ፈይታ፡፡

“աւել հետ շիրո տղինաց տղջնի հշեց հեքէցք նու։ Առունի գտժի Ունակի-ը և ԱՅ իշոյդինից տղջ գլուխ նու։ Էջոց առնչուն! Ոսկու հրանքաւ Տ/Ա/ Վարտա շի հեռաց Ունակի հաւա ուղար և բարեա հշեց ՀՀ/Հ/ Տաղաց տղջի և մաքաց տղինաց աւագուն է Եւաւ։”

2. የግል ማስታወሻ ቁጥር 185

Ուկրաինական պատմության մեջ առաջին աշխարհական պատերազմի առաջնահարձակությունը կատարվել է 1917 թվականի հունվարի 22-ին՝ Կայսերական Ռուսական բանակի կողմէն Անդրկազմական պատերազմի ժամանակաշրջանում:

2.1. አስተዳደር ከኢትዮጵያ ዝርዝር ማስታረች የገንዘብ ስለጠረቀም ተመዝግበ እንደሚያደርግበበት ማረጋገጫ ስላም ነው፡፡

2.2. ተንቃቁና ማስተዋል በንድለው ይጠየቷልኝ እነላ ድጋፍት ሰሉን በቀርብ ከእኔዎች ይህንል፡፡

2.3. እና የምናው-ውው ማርማ ይልማ በግራ በአዝኑና በህንጻ ገዢ የፈጸምው በግራ ስለሚተማሙን በርሃ ምሳኔ ለደመስት የሚችሉበት እስርም ሆነ ለብ ስምም በገዢ ለመቀበሌ ቁርጓ የመጣ ነው:: ይህ የመጨረሻው ቅምታዊ እስተያየት የእርሻና የጥቃት የድርጅግ ባለሥልጣናቸው አቅም እንደገኘበት ግልጽ እናደገልጻቸ::

የግለ ማስታወሻ ቁጥር 263፡

"እኔ የሚረዳው ካሳውቃም:: አሁን የሚሰጥበርና የሚገኘችት ተግባራን ስዕስት እቀተልሁ." በማለት እቅዱን በላይመለት ገዢል:: እናም በእርስ ወሰት ቁጥር የመታገል እቅዱን በእድናቸት ይጋራ ሲሆን የሚወደፊ አማራው እንዲሆነ እቅዱን ወቀት ወደ አገል የተመለከት እኩያው ሆኖ እቅዱ የሚፈጸም የሚፈጸምና እንዲሆነ ገዢነት:: "የደ የርማ:: የአንተ እቅዱና ደርሱት የሚጠርም ነው:: በሥልጣን ገዢ ሆኖም ክልከሰን" (ወገንተኛ) አልባርክው:: ቅትሬዋና ተከከላ የመሰላሁን በመርህ ገዢ ተመስርተው አካይውንና:: ወያዣዎች ክልፍም ወሰት ወከለቻቸው:: ለያጽግናቸዋን በቀኑ ከርክር መረጃ አገቶው::

አትኩያ እንዳተመለሰህ ወደምዕስ የሳይሩ አገባውልህ እንዳይመለሰሁ:: ይ-በደቂቃ ስለሆነ ደጋፍሁ ወደ አገርህ በመመለሰህ እድንቀዱሁ
ለሆን ደቂቃለ:: አትዘኝ:: ተጠኑቀቁ:: በራ የኢትኩያ ሪፖርት አቅማዊ የፈጸመ የተከተለ ስለሆነ ማረጋገጫ ውስጥ አት-ግብ:: እኔም
መድሰማን አትኩያ በቅርቡ እመለሰለሁ::” በለ-ተስኖበታቸ::

የተከበሩ የመቶ አልፎ እውለዏ:: በእርማጠናነት የተመናገሩ የወሃኑ ቤት ህይወት በማመለከት በዘመን ገዢ በናገድናም
ለጊዜው እናዚሁ ይበቃለ::

ስለደርግ መዋቅርና አስራር አለማግዴች:: ወይም እናን በጣም አስተካክል ወካና የተሞላበት የንገዱ ነገሮች ሁይሉ ለተተና
በለላላማናታቸ ተቁት ተቁዬሚያች የደምኑ የደብ ጉዳይ ይርሱ ላይ ለማቅረቻት የተከበሩ የመ/አልፎ እውለዏ ስለገለጠት ወጪትና ትተልተ
የእናን እውነት በግብ አቅርቦለሁ::

“ሀዲር 14 ቀን 1967 ዓ.ም ይርግ የሽንድር ተስከር በመስል ስ-ብበብ ስድስ ስምቶ ላይ የሞት ፍርድ በፈረደበት ዕለት ያስ-በበዱ
ቁለ ጉባኤ የሽንድር ስለው ተስፋ ጉዳ:: የኢትኩያ አልፎ ባለክ ተመኙና እርስዎ ክብር-ቃሁ” በለዋል መ/አልፎ እውለዏ:: ... ይህን ሰራ የመልስ
ምት አዋጅና አማካትው የንብ::

.....//.....

ሙኒ-ግጥም

በቻ ተቀናኑ

ከደ/ር ሂቋዎ እዝወ

አንድ በለው ነበር

በቀም ለተዘኗበኩ::
አፍኩን ለተለጥምኩ::
ለዳዳ እናቱ::

ስወ አፈርን በለው ለው አፈር መማብቱ::

አንድ በለው ነበር ለበድን እናቱ::

አንድናን መሰረ ግዢ-ብ በእናቱ መሰለሙ::

የምት መከራፍኩ::
ማሳደግ እናዋኩ::
መሳወን የእድ እና የንድናን እና አድርጊ::
እናዋኩ ለመከራል የንድናን እና ክፍሎ::
ነበር ለው መሞተ::
እናዋኩ ለው በለቋይ በምቱ::

ካገድኩ ትት-ሰማ

ጠይቀኩ ከም ትት-ሪ::
ቦይኑ ትንቀርቡ::
አንዲ የም እርግብ::

በት-መነፈለት::

ምን ትኩቶ በለው እድ-ሚው-ን ማኑቁ::

አንድ በለው ነበር ለበድን እናቱ::

የልደኩ ሁልፈቱ::

በለተማኩ ይስትኩ ውጥ እንድ-ታኂይ::
በለታወነ ወንኩ በለኩ እንድ-ተጥይ::

ዶር በደረሰ እንዘዘርትኩ ከታ እንድ-ታኂይ::

ነበር የምተልኩ::

የሰን ህይወት የርዳ የንድናን ለገልጻ::

የዘበት ማቅረብ ከንቱ ግልጻ-ማኩ::

የይምስል ከፈትኩን ከይረብ መዝሙርኩ::

ገኘው ከለይ::

አስተኛን እንደ ወይደኛን እንዳያይ::

ነበር የለፈልኩ::

ዓለሙና መፋልቆ ዓለምኩን ለሰጥ::::

በተኋና ለይጠቀው ለነጥፋ በማየቱ::

ገኘው ከፈትኩን ከይረብ መዝሙር::

ማስተካከለ ከፈትኩን ከይረብ መዝሙር::

ማስተካከለ ከፈትኩን ከይረብ መዝሙር::

ማስተካከለ ከፈትኩን ከይረብ መዝሙር::

የመከራል ከፈትኩን ከይረብ መዝሙር::

ከል በት-ለብስበት በት-ከናበድ::

መብትኩ ተገና ጥያቄ በት-ለብስበት::

በእናቱ እንድናን ከይቶ ለመንልኩ ቅበ::

ነበር የምተልኩ የረዳ እንድ-ታኂይ::

የእናቱ ለመ-ት ት-ንግሥት ከስው ወር ተማምር::

መ-ሳደኩ ቅበ ለደረሰ መ-ሳደኩ ት-ንግሥት::

ከመንበሻ ቅዱ ከንድናን ት-ንግሥት::

ቁመ-ን ሁ-ለ እረስቶ::

ከበር ይደልፈል::

ቁ-በመ-ባ የቀልጻል::

እስከበታ ይውርዳል::

ለዋይታው የንቀረብ::

በምቱ ት-ለቋኩ::

በደንብና ባታዕም ይለኝታ በለስ፡
ከቀም አይችልውም ከልቦ መዝግበ፡
የገምታት የሚጠና ያውቃል አበጥር፡
ከተማት ይሞላ፡
ከመን ሁሉ ስያልፍ አመን ተሰር፡
ለምና መንፈሰስ ተረጋግጧ ተወጋድ፡
የሰጠት ህዋስት ገይደን በደም፡
ለሚት አልባ ያሬነት ሰሚትስን አባክቶ፡
የንዳ ለቻኑ ለልፈት በሌሎው ተኩምር፡
እንደሁን ያውቃል፡

ዘፈም የብ ለልፈት፡
ለስቀል በህርኑ እንደ ለአ መብታ፡
ለዶንካ አካልና እምንት መቅታ፡
ለደደሪ እንሳልና አይፈሰ መልፍታ፡

እንደሁን ያውቃል፡

ለለዘህም ለቻኑ፡
አየሻፍርሻም - በደሰታ ተኩኑ፡
አይቀነስበሽም - የሙስራ ውጤኑ፡

እንደ ተዋናና እንደ
ከበር ይደለዋል
ምብራሪ ይቀልጣል
እስከበታ ይውርድል፡

(ለግንቦት 1965 ዓ.ም የ/ር ለህን ተ/ቤ ተማሪ -
ስማኑታት)
..... ለሎችን ውጥምኑ ሂዕር ለይ የንብ

.....//.....

መብት በትግል እንደ በልመና አይከበርም!

የለለ ንብረለ.

ይህንን አቶር ማስታወሻ የደንብ የአዲር ሲሆን በአትዮጵያዊነቱ ይንተ የሱስና በሀል፡ ቀንቃና ሂይማኖት ተብቃ ለኋጋጌት
የሚቻለውን የሱስ ገዢ ጥያቄውን ለመመለስ የሚያቀማው የአትዮጵያ መንግሥትና የፖ.ለቲካ ይርሱታቸው በአንድ በከል፡
የአዲር የሚል ከባበሩል መንደብ ልት ለፈት የሚጥናውን የቀኑ በህር ለተራቸ፻ና ተረጋግጧን ከሚያው አስከ ዘይ በማዋስኑ
በከል የባህር ተረጋግጧ በፌዴራልቲካ መቀሚቻነቱ የሚከናወት በጠዘረሰበት ለይ የሚደርሰው የሂያንን መንግስትና ተጽናና
በለላ በከል ሆኖ የጠዘረሰበት የመኖር ለልቀር በተያቀ ምልከት መሰተ በሚጥናበት በአባቶችና ከፍተኛ ተረጋግጧው የአዲር እንዲነት ከሚንገዢውም ገዢ በከል ሁኔታ እና ለይ የውድቀበት መቻት ነው፡፡

በተጨማሪ የካል 30 ዓመት ገድማ በመጀመርያ ከርድው ቅለም መርነት ፍጋጌ ቅድም በለላ በተፈጻሚ መሆኑ ያላ የተኋገዙ
የአዲር እንዲነት ተያቀ በማንኛበት የትግራቸውን ባብ በጠዘረሰበት አከልነት ለይ በተመራረተቸው ተሳቸ እትዮጵያ ወሰተ የአዲናን
ራስ ገዢ (አውቶዶማ) እውጭ ማኅረፈ ነው በለላ ለአሁበት ቅል የገቡትን ዓይማ ሰተው እውቀውም ሆነ ለያወቁ ሲሆን ከባህራ
መመሪያ መፍትሬ የለለው የፖ.ለቲካ መንግብ መሰተ እያስገበት፡ እንደያውጹ ይበት በለው በአውሳኑ ለልማትና መረጃ ከነ
ሸለታዊ ወደማሳካላዊ የስልጣናት አስተዳደር ከ1672 ይሞላ የተስጠረውን ሲሆን በነገር ለራሳቸውን የለምንም
ይለኝታ በስራው በማንቃቀሻበበት የአዲር ሲሆን አገል ለከፍተኛ እና ለተጠለበበት መቻት ነው፡፡ ... በአቶር ለይ
ቀረሙን የንብ

ከኬዎ ባኩር

መስቀል ተምራት ይገደብ.

ሁበር ይሞላ፡፡

“ቆኝ ጥ ቁኝ” እንዳለ ከንያውያን፡ ወደፊት በቀጥታ ስንጋጌ/የክርተም ቃደሞችና “ኩምና መዋል” እንዳለ፡ ነገ
ቀና ሆኖ ወደ ሂዕር የትግራቸውን ከተማ ተሳቸ፡ የደብቀም የይናም መላቶችን አስተዳደር በተከታታይ እንዲቻወጣ
አየተመጥሯሁ፡ ይቻት ተለምና የነበረት እምዶን ለቻኑ፡

የህንጻችን ተከይ መቻም ስትጥዋ “ከከና ተወልሱ ስራው አድርክ” እንዳለት ሆኖበኩ ቅጂችን ቀነስ ስንጋዊ
አየጠጠር : እያደር አልፈታ አልጠኑ ባይኬቱ እየከረሩ፣ እየተዋላደ መሃቅናግም ለቀበሌ ተስፋ ባይፋርገንግም
እየበሳጭ የለ ክስተት ሆኖበኩ፡ ያ ግለና ፍንድቶ ዓለምን ያስተኞበ ሁዝባዊ ተግል፤ ተረጋ ንጋዊዎች
በተለመዶው ቅጂ ቅል በአማርኛ ሆኖ አድማሩ ተርጉም ባይኖረውም “ብናሙ” በለውት የነበረው ተግል ከደረሰበት
ማስበላዊ ማፍ ወርዳ መባሽት የቆተው ወንበ ዓይነት ሆኖ ለገኘ መቻም ሁሉም ማለቱ የሚጠበቃ ነው፡፡
ቁል ምን አድር ይረሰበን፤ ምን ሆኖበኩ ማለቱ ለያንስ ነው፡፡ በራ ባት ተቆማውን ቀነስ አድርገን መስረታዊ
ቅጂችን በተመለከተ ተከራዩት ስተተን እንመርምር ስንል ደግሞ ደርጅቶች በፈወጻችው ተንስም ተልቅም
ለሁተቶች የተካሳ መለስ ካናዊ ሂይ መግዛቱ ግልዕ ነው፡፡ አበቃለት ላይ ደርሰ መለስ በሳል፤ ደግሞ የበረከነት
ለይሁም እየተፈጻሚያዎች ነው፡፡ ንገና ለለፈ ክረምት መጠለያ አይሰሩ ነውና በራ ምን ይደረግ ምን ይጠበስ
ለማለው በጋራ መልስ መስጠቱ ቅጽማሪ ያለበት ተከይ ነው፡፡

..... //.....

አዋርያ በዘመና መስናከለችን ተቆቀማ የቀጠልች መሆኑን እየበወርጉ፡ ይህን-ገንዘብም (www.hawarya.net)
የተቀሳዩ አገልግሎቱን ይሞሽል፡ ዕለታዊ ወቆታዊ ካናውችን በይህን-ገንዘብ ላይ እንዲከታተለም በዘመና
እጋጣሚ እናሳሰቢነት፡፡

አዋርያ
1116 Wilson Ave.
P.O.Box 66036
Toronto, Ontario (Canada)
M3M 1G7

Tel/Fax (905) 799-2193